

інших факультетів.

Аналогічний факультативний курс «музика і співи» в обсязі 120 годин було введено на історичному і географічному факультетах та в обсязі 60 годин – на фізико-математичному. При доборі студентів для навчання на факультативі з музики враховувались музичні здібності, і володіння музичним інструментом.

Більш ґрунтовна факультативна підготовка студентів з музично-естетичного виховання проводилась у Київському і Вінницькому педагогічних інститутах. У цих вузах навчальні плани передбачали вивчення програмового матеріалу з музичних дисциплін на першому і другому курсах у вигляді обов'язкових занять, а на третьому і четвертому – факультативно. Увесь курс розраховувався на 206 годин (130 обов'язкових годин на першому і другому курсі і 176 факультативних – на третьому і четвертому курсах).

Студенти, що виявили протягом перших двох років навчання музичні здібності, зацікавленість і певні уміння, продовжували навчатися далі на третьому і четвертому курсах. Вони отримували необхідні теоретичні знання і практичні навички у роботі з хоровим або оркестровим колективом, у грі на одному з музичних інструментів. Заняття на факультативі проводились за двома музично-педагогічними спеціальностями – хорові і музичні. У залежності від відвідування занять однієї чи іншої студенти по закінченні інституту здобували кваліфікацію керівника хору і вчителя співів у перших-четвертих класах або керівника шкільного оркестру.

Заняття проводились по 2 години на тиждень. Останні студенти обмежувались дворічним навчанням і кваліфікацію музичного керівника не отримували.

Література

1. Про покращення музичного виховання в школах / Збірник наказів Наркомосвіти. – К., 1938. - № 26. – С.9.
2. Раввінов О.Г. Музика і співи в школі в світлі постанов про музичне мистецтво // Радянська школа. – 1948. - № 4. – С.37.

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ INTERNET В ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ УЧНІВ З БІОЛОГІЇ

*М.О. Таран, М.М. Скиба
Київ, Україна*

Впровадження в практику сучасних інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує позитивні зрушення у процесі реформування освіти, стає необхідним і впливовим фактором розв'язання різноманітних педагогічних задач, досягнення високих результатів педагогічної діяльності. Важливою складовою інформаційного забезпечення навчального процесу є ресурси Internet. Їх застосування у професійній діяльності педагогічних працівників сприяє оперативному впровадженню у практику останніх наукових досягнень та методичних розробок.

Ресурс Internet (веб-ресурс) – це сторінка або набір сторінок, які розміщені в мережі Інтернет, що можуть включати текстову, графічну, мультимедійну інформацію та бази даних. Досліджуючи проблему освітніх ресурсів Internet, В. Осадчий характеризує їх як сукупність інтегрованих апаратно-програмних засобів та інформації освітнього змісту, призначеної для публікації в мережі Інтернет з метою її авансування, популяризації чи обговорення [4]. Програміст, психолог та педагог Сеймур Пейперт констатує неможливість використання монологічного навчання в роботі з сучасними учнями, які недостатньо сприймають традиційні репродуктивні методи навчання. Виросло покоління людей, що використовує Інтернет на новому рівні – як середовище існування, тому використання веб-інструментарію істотно підвищує мотивацію навчання [1].

Використання Інтернет-технологій у навчальній діяльності дає можливість переосмислити традиційні підходи до вивчення багатьох питань навчальних дисциплін, зокрема до проблеми підготовки позакласних заходів з біології. Позакласні заняття з біології є формою різноманітної організації добровільної роботи учнів поза уроком під керівництвом учителя з метою заохочення та виявлення їхніх пізнавальних інтересів і творчих здібностей, розширення й доповнення шкільної програми з біології [3].

Для нас уже звичним є застосування ресурсів Internet під час підготовки до уроків, але мережа Інтернет – це також величезна база матеріалу, який необхідний для створення презентацій та проведення сучасних позакласних заходів з біології. Серед багатьох форм і видів позакласної роботи з біології чільне місце належить гуртковій роботі. Під час підготовки до заняття гуртка, як вчитель, так і учень може користуватись електронними бібліотеками. За електронною адресою <http://library.kr.ua/libworld/elib.html> надано перелік електронних бібліотек України, які містять тисячі підручників та пізнавальних книжок [2]. На подібних веб-сайтах систематизовано поданий бібліотечний фонд і реалізована система автоматизованого сервісу, яка допомагає користувачеві швидко дістатися потрібного ресурсу.

Наявні ресурси Internet є ефективною допомогою у підготовці вчителя до позакласного заходу. Так, за електронною адресою <http://www.uportal.com/ukr/Science/Biology/> пропонується каталог

біологічних сайтів України, де зазначено сучасні напрями роботи провідних наукових інститутів біологічного профілю, надано електронні версії наукових журналів та інформацію про проведення наукових конференцій.

Слід відзначити український біологічний сайт www.biology.org.ua на якому, крім наукових новин, розміщується інформація про конкурси та турніри юних біологів тощо. Обов'язковою умовою під час підготовки сучасного вчителя до занять є ознайомлення з найновішими відкриттями науки. Для цього можна використовувати такі Інтернет-джерела:

www.sbio.info – новини науки, навчальні матеріали, довідники, реклама, форуми;

www.biodan.narod.ru – цікава й корисна для вчителів наукова інформація з ботаніки, зоології, генетики, антропології;

www.molbiol.ru – матеріали з класичної та молекулярної біології, статті провідних сучасних вчених в галузі біології про нові наукові відкриття.

Одними із найбільш пізнавальних позакласних занять є екскурсії. Мережа Інтернет дозволяє проводити ці заняття віртуально, не покидаючи класної кімнати. Так, наприклад, www.nbg.kiev.ua – сайт Національного ботанічного саду ім. М.М.Гришка НАН України, чудовий ресурс для проведення віртуальної екскурсії для учнів 7 класу з метою ознайомлення з покритонасінними рослинами.

Для учнів 8 класу цікавою буде віртуальна екскурсія до Національного науково-природничого музею НАН України – www.museumkiev.org.

Для учнів старшої школи можна провести екскурсію в Національний музей Дарвіна – www.darwin.museum.ru, відвідати експозиційні зали “Зоогеографія”, “Розвиток органічного світу”, “Еволюція поведінки”, “Походження людини”, “Взаємодія людини і природи”.

Основними методами використання ресурсів Internet у підготовці та проведенні позакласних заходів є: демонстрування сайтів, що містять різноманітні малюнки, 3d-моделі, анімації, довідники, інтерактивні словники, використання електронних бібліотек, проведення віртуальних екскурсій.

Нами було розроблено позакласний захід у формі усного журналу «ВІЛ та СНІД – факти та упередження» з використанням освітніх ресурсів – веб-сторінок та відеороликів. Захід доцільно проводити у 9-11 класах з метою розширення знань про імунний захист організму, зокрема ризики захворювання на ВІЛ/СНІД. При проведенні заходу було використано проблемні запитання про ВІЛ/СНІД для з'ясування рівня обізнаності учнів з цією темою, взяті із сайту <http://www.avert.org/lesson-and-activity-plans-learning-facts-about-aids.htm>.; статистичні матеріали, що стосуються захворюваності на ВІЛ/СНІД – із електронного ресурсу <http://science.nationalgeographic.com>; відеоролики із ресурсу <http://www.youtube.com/watch?v=Pf8IPqmxBUI>.

Отже, завдяки інформаційним ресурсам учитель та учні можуть дуже швидко отримувати точні дані з різних питань, що значно полегшує роботу під час підготовки та проведення позакласних заходів з біології. Крім того, використання Internet ресурсів сприяє зацікавленості учнів до вивчення біології та розвитку їх пізнавальних інтересів.

Література

1. Жалдак М.І. Система підготовки вчителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі / М.І. Жалдак // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – №11(18) – С. 3-16.

2. Лаврентьєва Г.П. Використання електронних ресурсів для проведення науково-дослідної та педагогічної діяльності у навчальних закладах [Електронний ресурс] / Г.П. Лаврентьєва. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/ITZN/em6/content/08lgpiei.htm>.

3. Мороз І.В. Позакласна робота з біології. Навчальний посібник / І.В. Мороз, Н.Б. Грищай: Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 272 с.

4. Осадчий В. В. Передумови та технології створення освітніх Internet ресурсів [Електронний ресурс] / В'ячеслав Володимирович Осадчий. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pipo/2009_22-23/09ovvcfi.PDF.

РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У РОБОТІ З «ВАЖКИМИ» ПІДЛІТКАМИ

І.В. Тараненко
Полтава, Україна

Нині спостерігається тенденція збільшення кількості дітей та підлітків з девіантною поведінкою (О.Д.Гонєєв, В.М. Оржеховська, А.В.Мудрик, В. Н.Мясищев.), що зумовлює важливість і необхідність пошуку шляхів управління виховним процесом з даним контингентом. Проблема профілактики правопорушень неповнолітніх, сімейного неблагополуччя, залишаються в числі пріоритетних напрямів соціальних інститутів усіх рівнів.

Серед чинників, що позитивно впливають на попередження і подолання протиправної поведінки дітей і підлітків, фізичній культурі відводиться пріоритетне місце (В. В. Баженов, О. А.Борисов, А.А.